

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného ve věci žalobkyně **LMentio s.r.o.**, se sídlem Nad Okrouhlíkem 17, Praha 8, zastoupené Mgr. Janem Bičištěm, advokátem, se sídlem Lucemburská 11, Praha 3, proti žalovanému **Finančnímu úřadu pro hlavní město Prahu**, se sídlem Štěpánská 28, Praha 1, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného – postupu ve věci přiznání daně z příjmů právnických osob žalobkyně za rok 2014,

t a k t o:

- I. Postup žalovaného v reakci na podání žalobkyně ze dne 1. 4. 2015 obsahující její přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2014 je nezákonný.**
- II. Žalovanému se zakazuje nahlížet na podání žalobkyně ze dne 1. 4. 2015 jako na podání podané nikoliv ve formátu a struktuře vyžadované § 72 odst. 3 daňového řádu.**
- III. Žalovaný je povinen na náhradě nákladů řízení zaplatit žalobkyni částku 10 228 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám jejího zástupce, Mgr. Jana Bičiště.**

Odůvodnění:

I. Rekapitulace předchozího řízení a obsah spisu

Žalobkyně se žalobou domáhá určení, že žalovaný postupuje nezákonně ve věci vyměření daně žalobkyně z příjmů právnických osob za rok 2014. Navrhuje, aby soud žalovanému přikázal, aby žalobkyni vyměřil daň z příjmů právnických osob za rok 2014 na základě jejího daňového přiznání podaného dne 1. 4. 2015.

Ze správního spisu soud zjistil následující pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.

Žalobkyně dne 1. 4. 2015 podala prostřednictvím datové zprávy ze své datové schránky daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2014. Součástí datové zprávy byly přílohy, které tvořily vyplněný formulář přiznání ve formátu PDF a soubor „150331.LMENTIO.FÚ - DPPDP7-0001948997-20150331-221528.xml.txt“. Podle žalobkyně tento soubor byl vygenerován aplikací EPO (Aplikace elektronická podání pro Finanční správu).

Dne 17. 4. 2015 žalovaný zaslal žalobkyni výzvu k odstranění vad podání, neboť „daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob za kalendářní rok 2014 nebylo učiněno ve stanoveném formátu a struktuře“. Uvedl, že souladu s pokynem Ministerstva financí č. D-349 elektronické podání musí být vždy „ve formátu a struktuře .xml“ a upozornil, že pro takové podání lze využít aplikaci EPO.

Žalobkyně na tuto výzvu reagovala dopisem ze dne 27. 4. 2015, ve kterém žalovanému oznámila, že ve svém podání ze dne 1. 4. 2015 žádné vady nespatřuje, neboť jeho součástí byl i soubor vygenerovaný aplikací EPO ve formátu XML, který žádné vady nevykazuje a na jejích počítačích se bez problému zobrazuje.

Žalovaný dne 2. 6. 2015 zaslal žalobkyni opětovně shodnou výzvu jako dne 17. 4. 2015.

Na tuto výzvu žalobkyně reagovala dopisem ze dne 8. 6. 2015, ve kterém zopakovala, že její podání ze dne 1. 4. 2015 žádné vady nevykazuje. Uvedla také, že žalovaný blíž nespecifikoval, jaké vady má její podání mít.

Žalovaný však dne 3. 7. 2015 žalobkyni oznámil, že její podání ze dne 1. 4. 2015 je neúčinným. V odůvodnění uvedl, že podání mělo být doručeno ve formátu a struktuře XML, což se nestalo.

Dne 8. 7. 2015 poté žalovaný vyzval žalobkyni, aby podala daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2014, neboť tak ještě neučinila.

Žalobkyně dne 27. 7. 2015 podala stížnost podle § 261 daňového řádu, ve které namítala, že neakceptování jejího daňového přiznání ze dne 1. 4. 2015 je nezákonné.

V odpovědi na stížnost ze dne 18. 9. 2015 žalovaný uvedl, že ji považuje za nedůvodnou. Podle žalovaného žalobkyně měla povinnost podat daňové přiznání ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně, konkrétně XML. Formát a struktura je určena pokynem D-349 a příslušné XSD schéma je definováno a zveřejněno na daňovém portálu. Žalobkyně podala daňové přiznání pouze ve formátu PDF, a nikoliv XML.

Žalobkyně proti této odpovědi podala žádost o prošetření způsobu vyřízení stížnosti podle § 261 odst. 6 daňového řádu.

Odvolací finanční ředitelství dne 1. 12. 2015 žalobkyni vyrozumělo, že její žádost považuje za nedůvodnou. Ztotožnilo se se závěry žalovaného a neshledalo v nich žádná pochybení. Uvedlo, že žalobkyně dne 1. 4. 2015 podala daňové přiznání, ke kterému byly jednak

přiloženy soubory PDF a jednak soubor ve formátu .txt, který není u správce daně zpracovatelný.

Žalovaný na výzvu, aby Městskému soudu zaslal čtyři soubory, které byly součástí datové zprávy žalobkyně ze dne 1. 4. 2015, zaslal dne 9. 8. 2017 soudu soubory nazvané priznani_2014.pdf, priloha_1.pdf, priloha_2.pdf, xml_2014.xml. Posledně jmenovaný je soubor ve formátu XML, který obsahuje vyplněný formulář k daňovému priznání žalobkyně k dani z příjmů za rok 2014 s přílohami.

II. Argumentace účastníků

Žalobkyně namítá, že dne 1. 4. 2015 podala řádné daňové priznání ve formátu XML. Pokud tento soubor nebylo možno v systému žalovaného otevřít, není to možné klást za vinu jí, neboť u ní tento soubor vygenerovaný aplikací EPO, kterou spravuje stát, žádné vady nevykazoval. Neexistuje tedy důvod, proč by žalovaný nemohl daň vyměřit na základě podání ze dne 1. 4. 2015.

Žalobkyně se domnívá, že možný zdroj potíží žalované při zpracování souboru zasláního ve formátu XML je, že tento soubor končí koncovkou .txt. Žalobkyně však nemohla adekvátně reagovat na výzvy žalovaného a poskytnout mu součinnost, neboť tento nijak blíže nespecifikoval, v čem má vada jejího podání spočívat a pouze opakoval, že podání nebylo podáno ve struktuře a formátu XML. Žalovaný nijak nezkoumal, jaký je skutečný obsah souboru, o kterém prohlásil, že není ve formátu a struktuře požadované správcem daně. Toto tvrzení nepodložil žádným faktickým zjištěním a vyplývá pouze ze skutečnosti, že žalovaný nedokázal s tímto souborem pracovat tak, jak očekával. To může mít řadu příčin. Skutečnost, že žalobkyně s tímto souborem v aplikaci EPO bez problému pracuje, svědčí spíše pro závěr, že pokud soubor vůbec nějakou vadu má, tak ta vznikla v systémech žalovaného.

Žalobkyně dále namítá, že nebyly splněny podmínky pro vyžadování výlučně formátu XML, neboť formát a struktura podání nebyly správcem daně řádně zveřejněny.

Žalovaný trvá na tom, že postupoval v souladu se zákonem, neboť žalobkyně nepodala podání k dani z příjmů ve formátu XML. Přitom na stránkách žalovaného byl zveřejněn tento požadovaný formát i struktura datové zprávy, a to v pokynu Ministerstva financí č. D-349.

III. Hodnocení soudu

Městský soud v souladu s § 51 soudního řádu správního ve věci rozhodl bez jednání. Účastníci byli poučeni o možnosti takového postupu a vyzváni, aby ve lhůtě dvou týdnů případně vyjádřili svůj nesouhlas s projednáním věci bez jednání, což však neučinili.

Soud v žalobě shledal dva okruhy námitek, kterým se bude věnovat postupně. Za první žalobkyně namítá, že její daňové priznání ze dne 1. 4. 2015 bylo podáno v požadovaném formátu a struktuře a tudíž veškeré následující výzvy žalovaného a jeho postup ve věci jsou nezákonné. Za druhé žalobkyně namítá, že formát a struktura podání nebyly řádně zveřejněny a jsou tedy nevynutitelné. K první námitce soud uvádí následující.

Podle § 72 odst. 1 daňového řádu řádné daňové tvrzení lze podat jen na tiskopise vydaném Ministerstvem financí nebo na tiskovém výstupu z počítačové tiskárny, který má údaje, obsah i uspořádání údajů shodné s tímto tiskopisem. Podle odstavce 3 podání podle odstavce 1 lze učinit i datovou zprávou ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně odeslanou způsobem uvedeným v § 71 odst. 1 nebo 3 daňového řádu. Podle odstavce 4 má-li daňový subjekt nebo jeho zástupce zpřístupněnu datovou schránku, je povinen podání podle odstavce

l učinit pouze datovou zprávou ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně odeslanou způsobem uvedeným v § 71 odst. 1.

Podle § 71 odst. 1 písm. b) daňového řádu podání lze učinit datovou zprávou odeslanou prostřednictvím datové schránky.

Ministerstvo financí v souladu s § 72 odst. 3 daňového řádu pokynem č. D-349 ze dne 28. 12. 2010 stanovilo formát a strukturu datové zprávy, jejímž prostřednictvím je činěno podání specifikované v § 72 odst. 1 daňového řádu, a která je zároveň odesílána správci daně prostřednictvím datové schránky. Podle pokynu taková zpráva musí být ve formátu a struktuře .XML a odpovídající XSD schémata jsou definována a zveřejněna na adrese: http://eds.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/epo_struktury.faces. K vytvoření souboru v předepsaném formátu a struktuře .XML pro odeslání do datové schránky správce daně lze podle pokynu využít službu Elektronická podání pro daňovou správu (EPO). Tato aplikace umožňuje vytvořit a uložit soubor v předepsaném formátu a struktuře pro následné odeslání správci daně datovou schránkou.

Podle soudu z § 72 odst. 1 a 4 daňového řádu vyplývá, že žalobkyně byla povinna podat daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2014 datovou zprávou prostřednictvím datové schránky. Z § 71 odst. 3 a 4 ve spojení s pokynem Ministerstva financí č. D-349 poté vyplývá, že žalobkyně byla povinna toto podání učinit ve formátu a struktuře XML.

Ze spisového materiálu poskytnutého žalovaným soud zjistil, že žalobkyně tuto povinnost splnila. Její podání ze dne 1. 4. 2015 obsahovalo jako přílohu soubor „150331.LMENTIO.FÚ - DPPDP7-0001948997-20150331-221528.xml.txt“. Tento soubor obsahuje vyplněný formulář přiznání k dani z příjmů právnických osob žalobkyně za rok 2014 ve formátu XML. Tento soubor, který je součástí spisového materiálu vedeného žalovaným, žádné vady nevykazuje a aplikace EPO jej bez problémů načte a zobrazí, jak se soud sám přesvědčil.

Pokud žalovaný nemohl na svých systémech s tímto souborem pracovat jako s ostatními soubory ve formátu XML z důvodu, že název soubor neobsahoval koncovku „.xml“, ale „.txt“, tak soud podotýká, že daňový řád ani jiné právní předpisy žádné zvláštní požadavky na název souboru neobsahují. Požadavky na název souboru neobsahuje ani Pokyn Ministerstva financí č. D-349. Podle § 72 odst. 3 daňového řádu ve spojení s Pokynem Ministerstva financí č. D-349 bylo povinností žalobkyně přiznání k dani podat ve „formátu a struktuře“ XML. Formátem a strukturou je nutno rozumět uspořádání informací v souboru v takové formě, aby s ním počítačové aplikace určené právě pro práci s daty v takovém formátu a struktuře mohly pracovat. Formát a struktura datové zprávy, respektive souboru, se nijak netýká názvu souborů. Konkrétně v případě souboru ve formátu a struktuře XML, je nutné, aby s tímto souborem dokázaly pracovat aplikace určené k práci se soubory ve formátu XML, jako například aplikace EPO. Z požadavků na formát a strukturu souboru nelze vyvodit žádné požadavky na název souboru. Samotný název souboru totiž nutně nemusí nic vypovídat o formátu a struktuře dat, které obsahuje. Tento požadavek učinit podání ve formátu a struktuře XML žalobkyně splnila, jak uvedeno výše. Jakékoliv další požadavky žalovaného na formát a strukturu podání, jako například na konkrétní název souborů, byly poté nad rámec zákona a nelze je tedy považovat za zákonné.

Lze dodat, že pokud aplikace žalovaného neumožňovaly se souborem zasláným žalovaným pracovat z důvodu, že soubor neměl koncovku „.xml“, tak žalovanému skutečně nic nebránilo v tom si soubor přejmenovat. Daňové subjekty nemohou předvídat, jaké aplikace správce daně používá. Pokud správce daně používá pro práci se soubory XML aplikace, které se souborem umí pracovat pouze, pokud má koncovku „.xml“, tak je odpovědností žalovaného si

název souboru tímto způsobem upravit. Jedná se o naprosto jednoduchý úkon, který zabere krátký okamžik. Žalovanému nic nebránilo tuto změnu provést. To nakonec vyplývá i z toho, že na výzvu, aby soudu zaslal čtyři soubory původně zaslané žalobkyní jako přílohy k datové zprávě ze dne 1. 4. 2015, žalovaný tyto soubory zaslal, ale všechny čtyři měly jiná jména. Žalovaný si je tudíž bez problémů sám přejmenoval.

Žalovaný poté, co žalobkyně dne 1. 4. 2015 zaslala datovou zprávu ve správném formátu a struktuře a splnila tak své zákonné povinnosti, reagoval tím, že žalobkyni zasílal opakované výzvy k odstranění vad podání a nakonec rozhodl o neúčinnosti jejího podání ze dne 1. 4. 2015. Takový postup soud považuje za rozporný nejen s výše uvedenými ustanoveními daňového řádu, ale také s § 5 odst. 3 daňového řádu, podle kterého správce daně šetří práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a používá při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní. Tento postup je i v rozporu s § 7 odst. 2 daňového řádu, podle kterého správce daně postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady. Žalovaný však žalobkyni zatěžoval opakovanými výzvami, aniž by si zaslané soubory přejmenoval tak, aby s nimi jeho aplikace dokázaly pracovat.

Soud zdůrazňuje, že správce daně musí v daňovém řízení po subjektech daně vymáhat splnění pouze takových povinností, které jsou striktně vyžadovány zákonem. Pokud daňový subjekt své zákonné povinnosti splní, nesmí jej správce daně zatěžovat dalšími povinnostmi, které již předvídaný zákonem nejsou. V daném případě tedy žalovaný nemohl žalobkyni opakovaně vyzývat, aby podala daňové přiznání ve formě a struktuře vyžadované zákonem, neboť tak již učinila dne 1. 4. 2015. V rámci těchto výzev nemohl žalobkyni ani vyzývat k tomu, aby mu poslala konkrétně nazvané soubory (pokud k tomu nedostatečně určité výzvy směřovaly), neboť takovou povinnost právní řád nestanoví. Z daného vyplývá, že je rovněž nepřípustné, aby žalovaný prohlásil za neúčinné podání, které bylo daňovým subjektem učiněno v souladu se zákonem.

Soud tedy shrnuje, že postup žalovaného v reakci na daňové přiznání žalobkyně ze dne 1. 4. 2015, které bylo podáno v požadovaném formátu a struktuře, je nezákonný a představuje nezákonný zásah ve smyslu § 87 odst. 2 soudního řádu správního.

Soud však naopak nepovažuje za odůvodněnou druhou námitku žalobkyně, že požadovaný formát a struktura podání nebyly řádně správcem daně zveřejněny. Tento formát a struktura byly zveřejněny ve výše citovaném Pokynu Ministerstva financí č. D-349. Ministerstvo financí je ústředním orgánem státní správy pro daně (§ 4 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky) a nadřízeným orgánem orgánů finanční správy (§ 1 odst. 3 zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky). Soud tedy nemá pochyb o tom, že Ministerstvo financí má kompetenci ke stanovení požadovaného formátu a struktury datových zpráv podle § 72 odst. 3 daňového řádu. Analogicky lze také odkázat na § 72 odst. 1 daňového řádu, podle kterého Ministerstvo financí vydává tiskopisy, na kterých se podávají daňová tvrzení.

Pokyny Ministerstva financí jsou široce zveřejňované dokumenty, které lze nalézt i na webových stránkách správců daně (www.financnisprava.cz), jak požaduje § 72 odst. 3 daňového řádu. Lze doplnit, že normativní význam pokynů Ministerstva financí akceptuje i judikatura Evropského soudu pro lidská práva (viz rozhodnutí ve věci *Špaček, s. r. o. proti České republice* ze dne 9. 11. 1999, č. 26449/95, kde se konkrétně jednalo o Zásady pro vedení účetnictví při soukromém podnikání občanů vydané Ministerstvem financí ve Finančním zpravodaji).

Při formulaci výroků soud vycházel z § 87 odst. 2 soudního řádu správního, podle kterého soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem. Výrokem I. tedy soud deklaroval, že postup žalovaného v reakci na podání žalobce ve věci přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2014 ze dne 1. 4. 2015 je nezákonný. Tato nezákonnost byla shledána v tom, že žalovaný chybně považoval podání žalobkyně ze dne 1. 4. 2015 jako podané nikoliv ve formátu a struktuře požadované § 72 odst. 3 daňového řádu, byť ve skutečnosti žalobkyně tuto povinnost splnila. Druhým výrokem tedy soud žalovanému přikázal, aby podání žalobkyně ze dne 1. 4. 2015 považoval za podání podané ve formátu a struktuře vyžadované § 72 odst. 3 daňového řádu. Tím se nezákonný zásah ukončí.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně, která měla v této věci plný úspěch, byla zastoupena advokátem a má tedy právo na náhradu nákladů řízení za toto zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Její náklady řízení tvoří jednak zaplacený soudní poplatek z podané žaloby ve výši 2 000 Kč a jednak odměna zástupci za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby) a související náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle citované vyhlášky č. 177/1996 Sb., plus DPH ve výši 21 %. Žalobkyni tak bude na náhradě nákladů zaplacená žalovaným celková částka 10 228 Kč k rukám jejího zástupce.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.